

Самотосенкова О. В.

к. е. н., доцент

Ольвінська Ю. О.

к. е. н., доцент

Одеський національний економічний університет (Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ПРОМИСЛОВІСТІ

У Законі України «Про інвестиційну діяльність» визначено: «Інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті чого створюється прибуток (дохід) та/або досягається соціальний та екологічний ефект [1]. У даний час для України особливо актуальним є відновлення та розвиток промислових підприємств, підвищення ефективності інвестицій на модернізацію виробництва, впровадження новітніх технологій, розробку та виробництво нових, конкурентоздатних видів продукції.

Важливе значення має дослідження динаміки, структури та ефективності використання капітальних інвестицій в промисловості.

У 2018 році в економіку України надійшло 578,7 млрд. грн. капітальних інвестицій, з яких у промисловість – 199,9 млрд. грн. що склало 34,5% загального обсягу. Порівняно з попереднім 2017 роком обсяг капітальних інвестицій в економіку збільшився на 130,2 млрд. грн. або на 29,0%, при цьому в промисловості обсяг капітальних інвестицій збільшився на 39,5% [2]. Тобто темп зростання капітальних інвестицій в промисловості значно випереджає темп зростання загального обсягу, що безумовно є позитивним зрушенням.

Аналіз структури капітальних інвестицій за джерелами фінансування показав, що найбільшу частку інвестицій складають власні кошти підприємств та організацій – 70,8% у 2018 році, у 2016 та 2017 роках вона складала відповідно 69,1% і 69,3%. За ці роки також зросла частка інвестицій за рахунок коштів місцевих бюджетів – з 7,5% у 2016 році до 8,7% у 2018 році. Але дуже негативним фактом є значне скорочення частки коштів іноземних інвесторів, яка в 2018 році становила всього 0,3% загального обсягу капітальних інвестицій проти 2,7% у 2016 році.

Структура капітальних інвестицій за видами промислової діяльності за 2016-2018 роки наведена в таблиці 1.

Дані таблиці 1 показують, що за останні два роки в структурі капітальних інвестицій за видами промислової продукції відбулися суттєві зміни. Так, значно зросла частка інвестицій в добувну промисловість і розроблення кар'єрів – з 19,1% у 2016 році до 27,0% в 2018 році, що може свідчити про збільшення коштів в напрямку видобутку власних енергоресурсів. Частка капітальних інвестицій в переробну промисловість та в такі види діяльності, як постачання електроенергії, газу, пари, кондиційованого повітря та водопостачання; каналізація, поводження з відходами має тенденцію до зниження.

Таблиця 1

**Структура капітальних інвестицій за видами промислової діяльності
за 2016-2018 роки, %**

Види промислової діяльності	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	19,1	24,8	27,0
Переробна промисловість	52,8	51,6	50,5
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	26,1	21,6	20,9
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	2,0	2,0	1,6
Разом	100,0	100,0	100,0

Розраховано за джерелом інформації [2].

Ефективність капітальних інвестицій в промисловість визначається збільшенням виробництва та реалізації продукції, прибутку, рентабельності інвестицій. В таблиці 2 наведено показники ефективності використання капітальних інвестицій в промисловості України за 2016-2018 роки.

Таблиця 2

Показники ефективності капітальних інвестицій в промисловості України

Роки	Капітальні інвестиції, млрд. грн.	Обсяг реалізованої промислової продукції, млрд. грн.	Обсяг реалізованої промислової продукції в середньому на 1000 грн. інвестицій, грн.
2016	117,8	2158,0	18319,2
2017	143,3	2625,9	18324,5
2018	199,9	3018,1	15098,0

Дані таблиці 2 показують, що віддача капітальних інвестицій в промисловості України досить значна, незважаючи на те, що в 2018 році відбулося її зниження порівняно з попередніми роками.

Такі дані свідчать про необхідність збільшення інвестицій в промисловість України з метою оновлення та модернізації основних засобів, розробки й впровадження інноваційних технологічних процесів, виробництва конкурентоздатної продукції.

Література

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 04. 07. 2002 року № 40-IV. Зі змінами від 23.03.2017 р..[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1981-19>
2. Капітальні інвестиції в Україні. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/2018>
3. Самотоєнкова О. В. Статистика ринків : навч. посіб. / А. З. Підгорний, О. В. Самотоєнкова. – Одеса : Атлант, 2015. – 408 с.